

2008. évi XLV. törvény

az egyes közjegyzői nemperes eljárásokról

I. Fejezet

KÖZÖS ELJÁRÁSI SZABÁLYOK

Általános rendelkezések

1. § (1) Az e törvényben szabályozott, a közjegyző hatáskörébe tartozó eljárásokban (a továbbiakban: eljárás) azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket ez a törvény nem szabályoz, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályai - a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel - megfelelően irányadók.

(2) A közjegyző eljárása - mint polgári nemperes eljárás - a bíróság eljárásával azonos hatályú.

Tárgyi hatály

2. § E fejezet rendelkezéseit az e törvényben szabályozott eljárásokon kívül - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - azokban az egyéb közjegyzői eljárásokban is alkalmazni kell, melyeket az adott eljárást szabályozó jogszabály közjegyzői nemperes eljárásnak minősít.

Kizárás

3. § (1) A közjegyző nem járhat el abban az ügyben, amelyben mint bíró a Pp.-nek a bíró kizárására vonatkozó szabályai szerint nem járhatna el.

(2) Ha a közjegyző az eljárásban a vele szemben fennálló kizárási okot maga jelentette be, vagy egyébként a mellőzéséhez hozzájárult, a kizárásról és az eljáró közjegyző kijelöléséről a közjegyző székhelye szerint illetékes területi közjegyzői kamara (a továbbiakban: területi kamara) elnöke dönt, feltéve, hogy az eljárás lefolytatására a területi kamara illetékességi területén székhellyel rendelkező közjegyzők közül másik közjegyző kijelölhető.

(3) Ha a területi kamara illetékességi területére kinevezett közjegyzők közül másik közjegyző nem jelölhető ki, a kizárásról és az eljáró közjegyző kijelöléséről a Magyar Országos Közjegyzői Kamara (a továbbiakban: országos kamara) elnöke dönt.

(4) Ha

a) a területi kamara vagy az országos kamara elnökének döntése szerint a kizárási ok nem áll fenn,

b) a kizárási okot nem a közjegyző jelentette be, vagy

c) kizárásához a közjegyző nem járult hozzá,

a kizárásról a Pp. szabályainak megfelelő alkalmazásával az érintett közjegyző székhelye szerint illetékes helyi bíróság nemperes eljárásban határoz.

(5) A (4) bekezdés *a)* pontja szerinti esetben a területi vagy az országos kamara elnöke a döntését - a kizárási ügyben keletkezett iratokkal együtt - megküldi a kizárásról való döntés végett a bíróságnak.

(6) A bíróság kizárás tárgyában hozott végzése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

(7) Ha a bíróság az eljárásból a közjegyzőt kizárta, az erről szóló végzést az eljáró közjegyző kijelölése végett megküldi a területi vagy az országos kamara elnökének; az eljáró közjegyzőt - a (2) és (3) bekezdésben foglaltak megfelelő alkalmazásával - a területi, illetve az országos kamara elnöke jelöli ki.

(8) A területi, illetve az országos kamara elnökének e § szerinti döntése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Illetékesség

4. § (1) Az eljárás lefolytatására az a közjegyző illetékes, akinek az illetékességi területén a kérelmező lakóhelye vagy tartózkodási helye van.

(2) Belföldi lakóhely, tartózkodási hely hiányában az eljárásra bármelyik közjegyző illetékes.

(3) Ha a kérelmező jogi személy, az eljárás lefolytatására az a közjegyző illetékes, akinek az illetékességi területén a jogi személy székhelye vagy az annak képviselőjére hivatott szerv székhelye van. Székhelynek kétség esetében a központi ügyintézés helyét kell tekinteni.

(4) Ha a kérelmező jogi személy székhelye vagy az annak képviselőjére hivatott szerv székhelye és az ügyintézés helye is külföldön van, az eljárásra bármelyik közjegyző illetékes.

(5) Ha a kérelmező jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság vagy olyan, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amelyet törvény jogképesnek nyilvánít, a közjegyző illetékességének megállapítására a (3) és (4) bekezdés rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

A közjegyző eljárása illetékességi területén kívül

5. § (1) A közjegyző csak a saját illetékességi területén elvégezhető eljárási cselekményeket foganatosíthatja közvetlenül.

(2) A közjegyző az illetékességi területén kívül elvégezendő eljárási cselekményeket megkeresés útján foganatosítja.

(3) A közjegyzőnek az (1) bekezdés megsértésével végzett eljárási cselekménye érvénytelen.

A közjegyzői eljárás lefolytatására irányuló kérelem

6. § (1) A kérelemnek tartalmaznia kell

a) az eljárás lefolytatására irányuló kérelmet,

b) a kérelem előterjesztésének indokait,

c) a rövid tényállást,

d) az illetékes közjegyző megjelölését, a közjegyző illetékességének megállapításához szükséges adatokat,

e) a kérelmező nevét, lakóhelyét (székhelyét).

(2) A kérelmet írásban lehet előterjeszteni, vagy az illetékes közjegyzőnél jegyzőkönyvbe lehet mondani.

7. § (1) A közjegyző - a kérelem érkezésétől számított 8 munkanapon belül - felhívja a kérelmezőt, hogy az eljárás lefolytatásának külön jogszabályban meghatározott közjegyzői munkadíját és költségterítését előlegként fizesse meg.

(2) A kérelem jegyzőkönyvbe mondása esetén a kérelmezőnek az (1) bekezdés szerinti költséget a kérelem előterjesztésével egyidejűleg kell megfizetnie.

(3) Ha a kérelmező az (1) bekezdés szerinti költség megfizetését elmulasztja, a közjegyző - a hiányok pótlására való felhívás kibocsátása nélkül - a kérelmet indokolt végzéssel elutasítja.

8. § (1) Az eljárásban költségmentességnek és költségfeljegyzésnek nincs helye.

(2) A közjegyző az általa felszámított munkadíját és költségterítését a külön jogszabály szerinti díjjegyzékben állapítja meg.

(3) A fél a közjegyző által a díjjegyzékben feltüntetett munkadíj és költségterítés összegét külön jogszabályban meghatározott módon kifogásolhatja.

Bizonyítás

9. § (1) Nincs helye az eljárásban bizonyításnak, ha

a) elvégzéséhez kényszerintézkedés foganatosítása lenne szükséges,

b) lefolytatása harmadik személy számára kötelezettség teljesítését tenné szükségessé, és a kérelmező nem rendelkezik a harmadik személy arra irányuló - közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - nyilatkozatával, hogy vállalta e kötelezettség teljesítését,

c) lefolytatásához harmadik személy jogszabályon alapuló hozzájárulása szükséges, és ezzel a - közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt - hozzájárulással a kérelmező nem rendelkezik.

(2) A közjegyző kérelemre felhívhatja a harmadik személyt az (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában foglalt nyilatkozat megtételére.

(3) Ha a harmadik személy az (1) bekezdés *b)* vagy *c)* pontja szerinti nyilatkozatot nem tette meg, vagy a közjegyző felhívására nem nyilatkozott, és az eljárás más módon nem folytatható le, a közjegyző a bizonyítás lefolytatására irányuló kérelmet elutasítja.

Hiánypótlás, kérelem elutasítása hiánypótlás nélkül

10. § A közjegyző a kérelem beérkezésétől számított 8 munkanapon belül

- a) a kérelmet a hiányok pótlására való felhívás kibocsátása nélkül végzéssel elutasítja, ha a kérelemből megállapítható, hogy az eljárás lefolytatásának nincs helye,
- b) felhívja a feleket a hiányok pótlására, ha a kérelem hiányos.

Az eljárás megszüntetése

11. § A közjegyző az eljárást megszünteti akkor is, ha

- a) a közjegyző eredménytelenül kísérelte meg harmadik személynek a bizonyítás lefolytatásához szükséges kötelezettségvállalásának, hozzájárulásának a megszerzését, és e nélkül az eljárás eredményes lefolytatása nem lehetséges,
- b) a harmadik személy a kötelezettségvállaló nyilatkozata ellenére utóbb a bizonyítás lefolytatásával kapcsolatos kötelezettségét nem teljesíti, és e nélkül az eljárás eredményes lefolytatása nem lehetséges,
- c) a harmadik személy a bizonyítás lefolytatásához adott hozzájárulását visszavonta.

Egyéb eljárási szabályok

12. § (1) Az eljárásban felfüggesztésnek és szünetelésnek nincs helye.

(2) A bizonyítás során vizsgálat túrésére senki nem kötelezhető.

(3) Ha a közjegyző az eljárás során pénzt vesz át, annak kezelésére a bizalmi őrzés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4) Az eljárás lefolytatásának hivatalból is helye lehet.

A közjegyző határozata

13. § (1) A közjegyzőnek az eljárás során hozott határozata (a továbbiakban: határozat) a jogorvoslat szempontjából a helyi bíróság végzésével azonos hatályú.

(2) A határozat elleni fellebbezést a határozatot hozó közjegyzőnél kell előterjeszteni és a megyei bírósághoz kell címezni.

14. § Ha a határozat több személyt vagy vagyontárgyat, illetve ügyet érint, és a határozatban foglalt egyes rendelkezések alapján történő intézkedésekhez a határozat rendelkező részét az abban foglaltak teljesítése céljából valamely hatóságnak, intézménynek (pl. ingatlanügyi hatóság, pénzügyi intézmény) vagy egyéb érdekeltnek meg kell küldeni, a közjegyző a határozatnak csak az adott személyre, és vagyontárgyra vonatkozó azon rendelkezését küldi meg, amely az intézkedés foganatosításához szükséges.

Az adatok védelme, iratkezelési szabályok

15. § (1) Az eljárásban az adatok, az iratok és a tények nyilvántartása, kezelése, az adatokba történő betekintés engedélyezése és az adatok kiadása tekintetében a bíróságokra vonatkozó jogszabályok megfelelően irányadóak.

(2) A közjegyző nem sérti a titoktartási kötelezettséget, ha a jogszabályban előírt adatszolgáltatási vagy tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget.

II. Fejezet

EGYES ELJÁRÁSOK

Utaló rendelkezés

16. § E törvény rendelkezéseit az e fejezetben szabályozott eljárásokban az e fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A közjegyző előtti előzetes bizonyítás

17. § (1) Előzetes bizonyításnak van helye

a) a Pp. 207. §-ában szabályozott esetekben,

b) ha a kérelmezőnek bizonyíték beszerzéséhez - különösen jelentős tény vagy állapot megállapításához - jogi érdeke fűződik.

(2) Nincs helye előzetes bizonyításnak, ha az ügyben polgári per vagy büntetőeljárás van folyamatban.

(3) Ha az előzetes bizonyítás eredményes lefolytatásához igazságügyi szakértő kirendelése szükséges, az igazságügyi szakértő kirendelésére e törvény szabályai irányadóak.

18. § Az eljárásra az a közjegyző is illetékes, akinek az illetékességi területén a bizonyítás helye van.

19. § (1) Az előzetes bizonyítás iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

a) a bizonyítani kívánt tényeket és az azokra vonatkozó bizonyítékokat,

b) azokat a körülményeket, amelyeknek alapján előzetes bizonyításnak helye van,

c) az igazságügyi szakértő kirendelése iránti kérelmet, ha a kérelmező szerint az eljárás lefolytatásához igazságügyi szakértő kirendelése szükséges.

(2) Azt, hogy az előzetes bizonyítás előfeltételei fennállnak, valószínűsíteni kell.

20. § (1) Ha az előzetes bizonyítást - a bizonyítani kívánt tény vagy állapot jellege miatt - haladéktalanul el kell végezni, de ez a közjegyző hivatali idejében, az egyéb ügyek intézése miatti akadályoztatása folytán nem lehetséges, a közjegyző erről haladéktalanul értesíti a területi kamarát.

(2) A területi kamara a közjegyző értesítését követően haladéktalanul másik közjegyzőt rendel ki az eljárás lefolytatására.

Az igazságügyi szakértő kirendelése közjegyzői eljárásban

21. § (1) Ha a kérelmező számára jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, a közjegyzőtől igazságügyi szakértő (e címben a továbbiakban: szakértő) kirendelése kérhető.

(2) Az (1) bekezdés szerinti kérelmet a közjegyző elutasítja, ha abban a kérdésben, amelyre a szakértői véleményt a kérelmező be kívánja szerezni, a kérelmező által vagy ellene indított más bírósági eljárás, vagy a kérelmező ellen indított büntetőeljárás van folyamatban. Az e rendelkezés ellenére készült szakvélemény a kérelmező által vagy ellene indított bírósági eljárásban, illetve a kérelmező ellen indított büntetőeljárásban nem használható fel.

(3) A szakértő kirendelésére irányuló eljárásban bizonyításnak nincs helye.

(4) Ha a szakvélemény elkészítéséhez harmadik személynek a 9. § (1) bekezdésének *b)* vagy *c)* pontja szerinti nyilatkozata szükséges, a közjegyző kérelemre felhívhatja a harmadik személyt e nyilatkozat megtételére.

22. § Az eljárásra az a közjegyző is illetékes, akinek az illetékességi területén a szakértői vizsgálat tárgyát képező ingatlan fekszik vagy dolog található.

23. § Az igazságügyi szakértő kirendelése iránti kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

a) a szakértői vizsgálat tárgyát és annak helyét,

b) azokat a kérdéseket, amelyekre vonatkozóan a szakértőnek véleményt kell nyilvánítania.

24. § A közjegyző felhívja a kérelmezőt, hogy a szakértői díj fedezésére előreláthatólag szükséges összeget helyezze bizalmi őrzésbe.

25. § (1) A közjegyző a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt, szervezetet rendelhet ki szakértőként. Más szakértő csak ezek hiányában, kivételesen alkalmazható.

(2) A kirendelésre kerülő szakértő személyéről - a kérelmező meghallgatása nélkül - a közjegyző dönt.

26. § (1) A szakértő a szakvéleményt a szakértőt kirendelő végzés kézhezvételétől számított 30 napon belül köteles előterjeszteni. A közjegyző a szakértő - határidő lejártá előtt előterjesztett - kérelmére a határidőt egy alkalommal, legfeljebb 30 nappal meghosszabbíthatja.

(2) A szakértő kirendelésének költségeit a kérelmező viseli, ideértve azt az esetet is, ha a szakértő a szakvélemény elkészítéséhez szükséges vizsgálatot nem tudta lefolytatni.

27. § (1) A közjegyző a szakértő díját - a szakértő által benyújtott díjjegyzék alapulvételével - a szakvélemény beérkezését követően, legkésőbb 15 napon belül végzéssel megállapítja.

(2) Ha a szakértő költségeit a kérelmező által bizalmi őrzésbe helyezett összeg nem fedezi, a közjegyző az (1) bekezdés szerinti végzésben kötelezi a kérelmezőt a még szükséges összeg bizalmi őrzésbe helyezésére.

(3) A közjegyző a szakvéleményt a kérelmezőnek csak a szakértő költségeinek fedezésére szükséges teljes összeg bizalmi őrzésbe helyezését követően küldi meg.

(4) A szakértő díját megállapító végzés ellen a kérelmező és a szakértő fellebbezéssel élhet. A fellebbezésnek csak a kifogásolt összeg erejéig van halasztó hatálya.

(5) A közjegyző a végzés jogerőre emelkedését követően intézkedik a szakértői díjnak a szakértő részére történő kifizetése iránt. A szakértői díj kifizetésére a szakértői díj kifizetését szabályozó jogszabály rendelkezései megfelelően irányadóak.

Értékpapír és okirat semmissé nyilvánítása

28. § (1) Az elveszett, eltulajdonított vagy megsemmisült értékpapír semmissé nyilvánítását a közjegyzőtől annak utolsó birtokosa, és az kérheti, akit az értékpapír alapján valamely jog illet meg, vagy valamely kötelezettség terhel.

(2) Ezen alcímben értékpapír: a nyomdai úton előállított olyan értékpapír, amely kiállítójának (kibocsátójának) székhelye Magyarországon van.

29. § Az eljárásra bármelyik közjegyző illetékes.

30. § (1) A kérelemnek tartalmaznia kell a következőket is:

a) az értékpapír kiállítójának (kibocsátójának) nevét, székhelyét,

b) az értékpapír lényeges tartalmát (megnevezését, az általa megtestesített jogot, követelést, és ha rendelkezésére áll, az értékpapír ISIN-azonosítóját, sorozatszámát, sorszámát).

(2) A kérelemhez csatolni kell az értékpapír másolatát, amennyiben az rendelkezésre áll.

31. § (1) Ha nincs helye hiánypótlásra való felhívás kibocsátásának vagy a kérelem elutasításának, a közjegyző hirdetményt tesz közzé.

(2) A hirdetmény tartalmazza

a) az értékpapírra vonatkozó adatokat [a kiállító (kibocsátó) nevét, az értékpapír megnevezését, az általa megtestesített jogot vagy követelést, továbbá ha rendelkezésre áll, az értékpapír ISIN-azonosítóját, sorozatszámát, sorszámát],

b) a felhívást az értékpapír birtokosának arról, hogy az értékpapírt a hirdetmény közzétételétől számított 6 hónap alatt mutassa be a közjegyzőnél, mert ellenkező esetben az értékpapírt a közjegyző semmissé fogja nyilvánítani,

c) a hirdetményt közzétevő közjegyző nevét, székhelyét és irodájának címét, valamint a közjegyzői ügy számát.

(3) A hirdetményt 6 hónapra közzé kell tenni. A közjegyző a hirdetményt megküldi az országos kamarának, amely gondoskodik a hirdetmény közzétételéről.

(4) Az országos kamara a hirdetmények közzétételére az interneten folyamatosan elérhető, nyilvános, díjmentesen megtekinthető elektronikus nyilvántartást működtet, melyben a hirdetmény a közzététele időpontjának megjelölésével együtt jelenik meg.

(5) A közjegyző a hirdetmény közzétételéről a kérelmezőt, az értékpapír kiállítóját (kibocsátóját), a központi értéktárat és az egyéb érdekeltet is értesíti.

32. § A közjegyző a kérelmet a hirdetmény közzététele nélkül elutasítja, ha

a) az értékpapír semmissé nyilvánítása iránt már eljárás van folyamatban,

b) az értékpapír semmissé nyilvánítása nem tartozik közjegyzői hatáskörbe,

c) a kérelmező ilyen kérelem előterjesztésére nem jogosult, vagy

d) az eljárás lefolytatásának egyéb, el nem hárítható akadálya van.

33. § Ha az értékpapír semmissé nyilvánítására irányuló kérelemmel együttesen vagy utóbb kéri, a közjegyző felhívja az értékpapír alapján kifizetésre kötelezett személyt vagy szervezetet, hogy további rendelkezésig az értékpapír alapján kifizetést ne teljesítsen, illetőleg, hogy az időközben esedékessé váló összeget helyezze bírói letétbe.

34. § (1) Ha a hirdetmény közzétételének ideje alatt az értékpapírt bemutatják, a közjegyző az eljárást megszünteti, a kifizetés tilalmáról és a bírói letétbe helyezésről szóló felhívását - a körülményekhez képest azonnali hatállyal vagy legfeljebb harminc napi határidővel - visszavonja.

(2) Ha a hirdetmény közzétételének ideje alatt az értékpapírt nem mutatták be, és annak hollétére vonatkozó adatot sem jelentettek be, a közjegyző az értékpapírt semmissé nyilvánítja.

(3) Az értékpapír hollétére vonatkozó adat bejelentésének minősül az is, ha

a) a kiállító írásban nyilatkozik arról, hogy az értékpapírt az őrzetében tartja,

b) a letétkezelő, a letéti őrző, és a befektetési szolgáltatásra jogosult írásban nyilatkozik arról, hogy az értékpapírt a tevékenysége körében az őrzetében tartja.

(4) A közjegyző az e § alapján hozott végzéseit közli a kérelmezővel, az értékpapír kiállítójával, a központi értéktárral és az egyéb érdekelttel.

35. § A semmissé nyilvánított értékpapírral a benne foglalt jogot gyakorolni, követelést érvényesíteni nem lehet.

36. § Ezen alcím rendelkezéseit

- a) a váltó és csekk semmissé nyilvánítására is megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a hirdetményi határidőt egy hónapra le kell szállítani,
- b) az okiratok semmissé nyilvánítására is megfelelően alkalmazni kell azzal az eltéréssel, hogy a hirdetményi határidő egy hónapra leszállítható.

III. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

- 37. §** (1) E törvény - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - 2009. január 1-jén lép hatályba.
(2) E törvény 38. §-a a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Felhatalmazó rendelkezések

- 38. §** Felhatalmazást kap az igazságügyért felelős miniszter, hogy
- a) ha az adott illetékességi területen több közjegyző működik, rendeletben szabályozza az azonos illetékességi területen működő közjegyzők közötti ügyelosztási rendet,
- b) rendeletben szabályozza a közjegyzők, az országos kamara és a területi kamarák iratkezelési szabályait, valamint az országos kamara és a területi kamarák ügyviteli szabályait.

Átmeneti rendelkezés

39. § (1) E törvénynek az értékpapírok és okiratok semmissé nyilvánítására vonatkozó rendelkezéseit a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) hatálybaléptetése folytán szükséges rendelkezések tárgyában szóló 105/1952. (XII. 28.) MT rendelet szerint az elveszett értékpapír vagy okirat megsemmisítése iránt folyamatban levő eljárásokban is alkalmazni kell azzal, hogy a törvény hatálybalépése előtt elvégzett eljárási cselekmények megtartják hatályukat és jogkövetkezményeik fennmaradnak.

(2) Ha az elveszett értékpapír vagy okirat megsemmisítése iránti eljárásban a közjegyző a törvény hatálybalépését megelőzően hirdetményt bocsátott ki, annak a hirdetmény e törvény szerinti adatait tartalmazó kivonatát a törvény hatálybalépését követő 30 napon belül megküldi az országos kamarának, amely gondoskodik a hirdetmény kivonatának közzétételéről. A hirdetmény kivonatában az értékpapír vagy okirat bemutatására nyitva álló határidő kezdő időpontjaként a hirdetmény bíróság hirdetőtábláján történő kifüggesztésének időpontját kell feltüntetni.

(3) Az elveszett értékpapír vagy okirat megsemmisítése iránti eljárásban a hirdetményi határidő 1 év.

(4) A hirdetmény kivonatának közzétételére a hirdetmény közzétételére vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell.

Hatályukat vesztő rendelkezések

40. §

Módosuló rendelkezések

41. §

42. §